

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
 „KOROŠKI SLOVENEK“
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
 Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
 Pol. in gosp. društvo
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
 za politiko, gospodarstvo
 in prosveto

Izhaja vsako sredo.
 Stane četrletno: 1 šiling.
 celoletno: 4 šilinge.
 Za Jugoslavijo
 četrletno: Din. 25.—
 celoletno: Din. 100.—
 Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 26. januarja 1927.

Št. 4.

Deželni proračun.

Petekli teden je zboroval deželni zbor, da reši proračun za leto 1927, ki je bil že dvakrat na dnevnem redu zasedanja. Dne 31. januarja poteče enomesečna dvajanjstina in do tedaj mora biti sprejet novi proračun ali pa nove dvanajstine.

Pred prehodom na dnevni red so se odkazali razni predlogi in vprašanja pristojnim odborom, in sicer zahtevajo meščanske stranke, da se spremeni vodopravni zakon v toliko, da dobe posestniki, katerim je voda zemljo odplavila, pri regulaciji pridobljeno zemljo za odškodnino; Baško jezero naj bi se proglasilo za javno vodovje, da bodo ljudje zidali, kar bo zopet pospešilo tujski promet. Soc. demokrati se pritožujejo, ker deželna vlada nezakonito iztirjava stroške za preskrbo v bolnišnicah. Meščanske stranke vprašujejo deželnega glavarja, kako je z zadevo gozdarja Durchschlaga, ki je vzdignil mnogo prahu v deželi. „Kärntner Tagespost“ obtožuje deželnega glavarja in deželno vlado, da sta izrabljala gozdni zakon v korist veleposestev. Ker se piše v slučaju v celi državi, je treba jasnosti. Landbund se pritožuje čez postopanje eksekutorjev, ki je posebno neopravičljivo v Zilski dolini.

V imenu finančnega odseka poroča nato dr. Lemiš o proračunu. Pri sestavljanju proračuna se je gledalo na to, da ostane v mejah štedljivosti in ne preseže plačilne zmožnosti davkoplačevalcev. Poprečno pride na Koroškem na osebo na leto 190 S davka, kar zvišanje več ne prenese. Obdačitev Koroške je precej slična davčnim bremenom v Nemčiji, kjer pride na osebo 192 S. Seveda se plačilna moč Nemčije ne da primerjati z alpsko Koroško. Zato odbor ni mogel misliti na zvišanje, temveč na znižanje davkov.

Izdatki se bodo krili na ta način, da odzame dežela tudi to leto občinam 20 odstotkov od zveznih davkov in poleg tega še od

vsake osebe v občini po 2 S (Kopfsteuer). Ko odvzema dežela občinam davčni denar, se ni čuditi, da imajo občine tako visoke doklade. Mesti Celovec in Beljak sta izvzeti. Za uslugo za odvzeti občinski denar pa prevzame dežela prispevke za brezposelne, ki seveda daleč ne dosega 20% in Kopfsteuer. Spremeni se tudi mezni davek. Doslej so bila podjetja s samo enim delavcem 4% meznega davka oproščena. Znaprej bo plačevalo meznega davka podjetje, ki zaposluje tri delavce in sicer za vse tri. Davek na tuje odpade, zato pa se vpelje prispevek za pospeševanje tujkega prometa (Fremdenverkehrsforerungsbeitrag), ki bo znašal 10 odstotkov cene prenočišča. Stodstotna pristojbina na nepremičnine se zniža na 80%. Občine so dobile od tega doslej 40 odstotkov. Zviša se davek na avtomobile.

Kljub temu znaša primanjkljaj v rednem gospodarstvu 765.431 S, v izrednem 2.566.870 šilingov, tedaj primanjkljaj skupaj 3.332.301 S.

Poročevalec pojasnjuje nato davčne razmere v drugih deželah in pravi, da gre Dunaju najboljšo, ker dobi po zakonu o delitvi davkov največji prispevek, poprečno 42 milijonov šilingov, ako se upošteva število prebivalstva, več kakor ostale dežele. Brezposelnost na Dunaju pada, v deželah pa raste. Celovec in Beljak sta davka na glavo oproščena, ki znaša za Celovec 74.000 S in za Beljak 44.000 S. Na ta način se hoče mestoma nekoliko pomagati. Na drugi strani pa plačujejo mestne občine svoje uradnike boljše kakor zveza in to vstvarja nevoščljivost med uradništvom. Življenske razmere Celovca in Beljaka se ne dajo primerjati z razmerami na Dunaju in zato tudi ni upravičeno, da veljajo za Celovec in Beljak iste plače kot za Dunaj. Če bi hotela dežela plače javnih nameščencev izenačiti s plačami dunajskega mesta, bi jo stal ta špas 70.000 S. Govornik se v naslednjem bavi z uradniškim vprašanjem. Uradniki se radi sklicujejo na razmere v Nemčiji, a njih naziranja so popolnoma napačna,

ker so uradniki v Nemčiji slabše plačani kot pri nas. Pred kratkim je bil kaznovan z zapornim uradnik, ki se je službeno vozil v 3. razredu, pa je zaračunal drugi razred. V Nemčiji je to goljufiga. Pri nas se ne postopa tako strogo. Prispevki za božič so bili v Nemčiji dosti nižji. Ko se pelje Briand v Ženevo v 2. razredu, se je pri nas peljal bivši finančni minister na tujskoprometno zborovanje v salonskem vozu z 80 uradniki. Konečno govori poročevalec o potrebah dežele in kritju posamič, da bo treba najeti za izredne potrebe posojilo in predlaga, da deželni zbor predloži proračun sprejme.

Splošna razprava

se je gibala še dosti v mejah stvarnosti in dostojnosti. Prvi je povzel besedo posl. Michner (nar. soc.), ki je povdarjal, da ljudstvo v obliki vladanja ni zadovoljno. Zahteva stanovsko zastopstvo po vzoru nemškega gospodarskega sveta, ki sestoji iz 126 članov. Zavrača obtožbo poročevalca, da imajo uradniki napačno mnenje o potnih troških in o plačah v Nemčiji. V Nemčiji so plače do 90 odstotkov valorizirane, pri nas pa le do 40 odstotkov. Čudno se mu zdi, da se zida vzhodna železnica vedno le pred volitvami, četudi se je obljubila svojčas glasovalni coni. Dežela naj bi pospeševala gradnjo stanovanjskih hiš s preostanki brezposelnega skrbstva. Najmanj kar se mora zahtevati, je, da zida dežela vsaj stanovanja za svoje uradnike. Kmetijstvo je v obupnem položaju, obdelava polja pa je takorekoč nazadnjaška. Obžaluje, da kmetijstvo ni dobilo kreditov. Mesto popusta pri davkih naj bi se delile dobrim gospodarjem premije.

Posl. Franz (Landbund) se bavi s primanjkljajem, ki je zrcalo gospodarske bede. Izdatki za uradnike, šole in socialno skrbstvo zavzemajo ogromen obseg in najtežje obremenjujejo proračun. Pozdravlja, da so se postavile za premije poslom, za pospeševanje živinoreje,

PODLISTEK

Kovač Franc:

Novi zvonovi.

(Nadaljevanje.)

Navdušenje je priklopelo do vrhunca. Vidijo sedaj pred seboj zvonove, za katere so toliko žrtvovali in jih težko pričakovali! Vse žrtve so pozabljene! In pri slavaloku je cerkveni ključar, jezdeč na iskrem, ovenčanem vrancu v navdušenem govoru pozdravil dohod novih zvonov:

„Predragi farmani! Pripeljali smo nove zvonove, svetega Jurja, patrona naše farne cerkve, ki nas bo vabil ob nedeljah v cerkev, drugi je sveta Ana, zaščitnica krščanskih žen in mater, tretji je Marija, ki je tudi naša mati in ta zvon bo tudi nam naznanjal, kadar bomo umrli. Farmani, pomagajte nam šenadalje in naj ne preneha vaša darežljivost! Če sem hodil nad vas kakor cigan in nabiral in ste se mogoče jezili na me, mi odpustite.“

Ljudstvo je bilo očarano, ginjeno. „Dobro je govoril.“ je bilo splošno mnenje in celo župnik Janez je moral na tihem priznati, če bi bil on duhovnik, bi bil gotovo najboljši pridigar v dekanatu.

„Gospod, vaš novi kaplan,“ je pripomnil šaljivec.

Nato je zagodla godba koračnico in pevci so zapeli, na kar se je razvrstil izprevod. Najpoprej jo je udrla naprej mladina in klučarji so imeli dosti truda, da so jih vsaj za silo uvrstili v pare in konji so pretegnili. Gotovo se ni nobeden rimski vojskovodja tako ponosno in samozavestno v triumfu vračal z zmagovitega, vojnega pohoda domov v Rim, obdan od ujetnikov in vojnega plena kot vozniki, katere je zadela izredna čast, da so vozili nove zvonove. To je slava, katere ni vsak deležen, o tem bodo govorili še otroci otroci.

Ko se je sprevidel razvrstil, se je župnik Janez pokrižal in hotel začeti moliti rožni venec.

„Danes ne bomo žebrali, danes je veselo,“ so rekli ljudje.

Šli so torej v procesiji, daljši kot na pranganje ob poskočnih koračnicah godbe, veselo so plapolale bandere v lahnem vetru in od desne in leve strani so pokali topiči kot na veliko soboto. Izprevod se je vršil do cerkve, kjer se je obhajala slovesna služba božja.

K sprejemu novih zvonov je prišlo tudi mnogo ljudi iz sosedne fare, večinoma iz same radovednosti, kateri zvonovi so boljši, njihovi ali sosedni. Po maši so stali ob vozovih, nekaj kritizirali in zabavljali. Je pač vedno rivaliteta med sosednimi farami, to gre od roda do roda. S členki so trkali na zvon, kritično presojali njegov glas in jih na tihem jezilo, da se jim je takrat tako mudilo napravljati zvonove, a pri-

znati so si morali, da so jih sedaj prekosili sosedje.

„Naglica ni dobra,“ so farani zadovoljno in ponosno kimali, „zakaj ste pač takrat tako hiteli napravljati zvonove?“

XI.

Zadnji teden je bilo dela čez glavo. Tesarji so spravili zvonove pod zvonik; truda-polno je bilo delo spraviti s pomočjo škripca težke zvonove čez stopnice, a pod umnim vodstvom tesarskega mojstra se je posrečilo brez vsake nezgode. Pristopilo je nekaj močnih mož, prijeli za vrv in zvonovi so bili zgoraj.

Gospodinje so pekle pogačo in oskrbele, da se bo v nedeljo postavilo na mizo kaj boljšega, a najbolj so bile obložene z delom šivilje v izvršitvi belih oblek za tete. Poleg tega je pa zjutraj po maši stalo vedno polno občudovalcev pri novih zvonovih, ki so že stali pod zvonikom, postavljeni na tramih. Tako je minul cel teden med opravki in prijetnim pričakovanjem.

Do sedaj je šlo vse po sreči, vendar sta se šele zadnji teden dogodili dve nesreči.

Frida je v četrtek pasla krave in zraven ponavljala pesem, katero so ji dali gospod, da bo ja najboljšo povedala. Med učenjem je pozabila na krave in ena se je na njivi tako najedla detelje, da se je napela in so jo morali zaklati. Pa to pravzaprav ni bila nesreča, ker

sadjarstva in rastlinstva višje postavke. Trajno kmetijstvo te obremenitve vendar ne bo preneslo. Bavi se tudi s polomom Koroške banke, ki je omajal zaupanje prebivalstva v denarne zavode. Deželnemu hipotečnemu zavodu pa naj bi se delokrog razširil.

Posl. Gaggl (soc. dem.) misli, da meščanske stranke niso izpolnile pred volitvami danih obljub, ker gospodarijo od danes na jutri in taka je tudi njih politika. Kmetje, ki so od vlade Šumi-Kernmaier mnogo pričakovali, so razočarani. Kljub temu pa se Koroška ni omadeževala s korupcijo, ker so soc. demokratje vodili strogo kontrolo. Katastralni čisti dobiček je treba na novo zmeriti. So slučaji, da kraji, ki dajo največ davkov, sploh ne dobe subvencij; zato bo potrebno, da se nadzira tudi deželni kulturni svet, kjer je veliko „črnih fondov“. Veliko obljubljenih reform v kmetijstvu se ni izvedlo. Einheitslista je kriva, da doslej še nimamo kmečke zbornice; kmečki delavci spadajo v delavsko zbornico, za kmeta pa naj se ustanovi kmečka zbornica. Nato govori o kmečki demonstraciji 24. oktobra v Celovcu, katere ost je bila obrnjena predvsem proti vladi Šumi-Kernmaier, a dosegla ni nič. Uspeh je bil dosežen le, ker se je potegnil cel deželni zbor za kmeta. (Se nadaljuje.)

POLITIČNI PREGLED

Celovec, dne 24. januarja 1927.

Dne 16. t. m. so se vršile na Gradiščanskem volitve v kmečko zbornico. Kršč. soc. so dobili 18.103 glasov in 14 mandatov, Landbund 13.730 glasov in 10 mandatov, soc. demokrati 10.660 glasov in 8 mandatov. Večine nima niti ena teh strank. — Posvetovanja glede gospodarske krize se nadaljujejo. Zglasili so se zastopniki vseh strank in mlinov. V mlinški industriji je ustavljenih 60. do 70 odstotkov obratov in bo ta industrija popolnoma propadla, če se ne zviša carina na moko, če treba tudi potom odpovedi trgovskih pogodb. Nedavno sklenjena trgovska pogodba z Madžarsko je znatno povzročila povečanje uvoza madžarske moke. Vlada namerava sremeniti carino na poljske pridelke, omejiti uvoz mesa in živine, vpeljati stalno carino na žito in dovoliti izvoz sirovih kož. Zastopniki kmetijstva so povedali, da bodo mogli nositi bremena, ki jih jim nalaga bolniško in starostno zavarovanje le tedaj, če bodo to dovoljevale novo urejene razmere v kmetijstvu. Čez davke in socialna bremena sploh vse toži. Zastopniki industrije težijo, da v državi sami skoro nič ne prodajo, ker je kupna moč prebivalstva padla na najnižjo stopnjo. Zastopniki trgovine in o-

je gospodar v kratkem času na drobno razprodal meso in izkupil za kravo več, kakor če bi jo po današnjih nizkih cenah prodal mesariju.

Druga nesreča, bolj občutna, je zadela župnika Janeza samega. Že dolgo časa je hranil v kleti poln sod mošta najboljšega pridelka, hoteč ga načeti šele na dan blagoslavljanja. Nekega popoldne stopi v klet in potrka mimogrede na sod, kot bi hotel reči: tegale bomo v nedeljo načepili. A na župnikovo začudenje zapoje sod votlo — odmaši čep in s strahom ugotovi, da je sod prazen! Kdo bi ga neki izpil? Saj je vedno naročeval kuharici, da ostane ta sod nenačet. Sum mu takoj pade na hlapca Matijo, ki je od novega leta pri njemu v službi.

Bil je to človek alkoholik, ki je ljubil pijačo nad vse, a za vrček mošta bi prodal tudi dušo. Posebno, kadar se mu je ponudila prilika, da se napije zastonj, ni poznal nobene mere.

Urnih korakov stopi župnik k domnevanemu zločincu. Matija je na dvorišču ravno kidal gnoj, ko pride pravici v roke.

„Matija, ali si ti izpil mošt?“ ga vpraša župnik Janez naravnost.

Kot od strele zadet se stresne Matija od nepričakovanega vprašanja, boječ se, da pride pred kriminal. Ni tajil, takoj je priznal.

„Ja, gospod, nisem se mogel premagati.“ Po noči, ko je župnik Janez spal, se je Matija mašil skozi ozko okno v klet in se nalsljal z moštom, dokler ni bil sod prazen.

(Konec sledi.)

brti so se posebno pritoževali nad težkimi socialnimi bremenami, ki že zdaj znašajo 26 odstotkov plače, ko pa se vpelje invaliditetno in starostno zavarovanje, bo treba polagoma plačevati v te blagajne do 40 odstotkov plače. To je vsekakor nezaslišano.

Inozemstvo.

Nemčija. Za dr. Curtiusom je dobil mandat za sestavo nove vlade dr. Marks. Dobil je nalogo, sestaviti koalicijsko vlado. Ker so nacionalci odpovedali sodelovanje, je vrnil mandat. Njegova naloga je zdaj, da sestavi vlado meščanskih strank. — **Jugoslavija.** Nagnadno se doznava, da je baje Italija ponudila pred sklenitvijo pogodbe z Albanijo Jugoslaviji, da bi si razdelili vpliv v Albaniji. En del bi prišel pod gospodarsko, politično in kulturno odvisnost Italije, drugi pa Jugoslavije. — Ker se Italija na vse mogoče načine trudi, da bi Jugoslavijo obdala s samimi sovražnimi državami, s katerimi sklepa na škodo Jugoslavije prijateljske itd. pogodbe, se namerava jugoslovanska zunanja politika nasloniti na največjo slovansko državo, na Rusijo. — Vedno se še razpravlja o vstopu slov. ljudske stranke v vlado. Ta čas je stavila svoje pogoje.

Dr. Jovan Cvijič †. Dne 16. januarja je v Beogradu po težki bolezni umrl dr. Jovan Cvijič, največji jugoslovanski geograf, predsednik Akademije znanosti, univerzitetni profesor in učenjak svetovnega slovesa, ki je spisal preko 400 del. Njegova dela obsegajo vse panoge geografske znanosti in so v mnogem pogledu osnova za naučno poznavanje pokrajine in naroda, sedanjosti in preteklosti. Četudi je posegel v sodobno narodno življenje, je ostal pri tem vedno točno na znanstvenih osnovah, da znanost ni nikdar trpela po političnih nagibih kakor pri dr. Wutteju, koroškem zgodovinarju. S temeljitostjo je proučeval makedonsko vprašanje in politiki so se mogli večkrat v uspehom naslanjati na njegove teze. Sodeloval je tudi na mirovni konferenci. Njegova dela so prevedena v več jezikov in imajo svetoven sloves, in on je dobil mnogo odlikovanj. Jovan Cvijič je bil svoječasno predsednik jugoslovanske sekcije plebiscitne komisije. Slava njegovemu spominu!

Slovaška ljudska stranka stopila v vlado. Po povratku iz Amerike je vodja slovaške ljudske stranke Hlinka uvidel, da brez sodelovanja na vodstvu državnega krmila njegova stranka ne more uspevati. Zato se je začel pogajati z ministrskim predsednikom Švehlo o vstopu v njegovo vlado in stavil pogoje, ki so bili nespremenjeni. Po prvih neuspehih je začel Švehla popuščati in končno je bil dosežen sporazum. Tako je dobila Češkoslovaška krepko koalicijsko vlado, v kateri so prvič, kar obstoji država, tudi Nemci in slovaška ljudska stranka. Ministroma sta bila imenovana dva poslanca Hlinkove stranke, in sicer dr. Marek Gažik ministrom za izenačenje zakonov in dr. Josip Tiso ministrom narodnega zdravja.

Francosko-rumunska prijateljska pogodba. Ta čas se objavlja zvezna in prijateljska pogodba med Francijo in Romunijo. V francosko-romunski pogodbi je vsaka od obeh pogodbenih strank obvezana, da ne podvzame nobenega napada, vpada ali vojne. Istočasno se določa, da se morata obe pogodbeni stranki o vseh važnih političnih vprašanjih sporazumeti. Poleg tega je pridejan pogodbi še posebni dodatni zapisnik, ki določa, naj opusti Romunija vsak napad na Rusijo.

DOMAČE NOVICE

Književni dar Družbe sv. Mohorja l. 1926 je pred meseci došel. Udje dobe knjige pri svojih poverjenikih proti povračilu prevoznih in carinskih stroškov, kjer naj takoj tudi vplačajo udnino za tekoče leto v znesku 2 S 50 g.

Utrinek. Gospodar se trudi sam in dela. Ni mogel dobiti nobenega posla. K njemu pristopita dva popotna brezposelna, proseč za mošt in prenočišče. Gospodar zahteva od njih dokumente, iz katerih spozna, da prihaja eden ravno iz zaporov po prestani kazni. Oba sta doma iz mesta, eden celo z Dunaja. Pa bi se poprijela, kakega dela, dva mlada, močna člo-

veka, pa vagabundirata brez posla po svetu in prosjačita. Mi kmetje pa nimamo ljudi za delo. „Ah kaj, na kmetih ni nič. Bauer, gib uns a Lackle Most!“ Sedaj po zimi si taki sumljivi popotniki zopet kar podajajo vrata in prosjačijo večinoma za mošt in denar. Ne prosjačijo, temveč naravnost zahtevajo in se obnašajo tako predrzno in buršikozno kot bi bili gospodarji. To so sadovi moderne socialistične in komunistične vzgoje, ker taki individui imajo čudne pojme o zasebni lastnini.

Trgovska in obrtna banka. Komaj se je razburjenje po polomu Kärntnerbanke nekoliko poglelo, že imamo novo senzacijo. Predvsem je zaprla beljaška trgovska in obrtna banka svoja okenca vsled vznemirjujočih vesti in prevelikega navala, ki ga banka ni mogla odbiti. Še isti dan se je vršila seja vlade, da bi se banki pomagalo. Soglasen je bil sklep, da je treba banko podpreti. Ko so Celovčani slišali o težkočah beljaške trgovske in obrtne banke, so navalili na celovško. V soboto dopoldne je bila banka polna ljudi, ki so dvigali denar. Banka je morala pomnožiti obje. Za ponedeljek 24. t. m. je sklicalo načelstvo banke zborovanje članov in vlagateljev. S pomočjo vladne podpore se bo banka vzdržala. Banko je najlažje uničiti s tem, da gre vse v kratkem času po svoje vloge. Zato zadene vlagatelje velika krivda.

Pliberška okolica. (Kmetijstvo propada.) Dne 27. dec. se je v Žvabeku prodalo lepo posestvo Preglhof. Graščina in dve kmetiji, vse v dobrem stanu z lastnim lovom, dobrimi zemljišči, lepim gozdom in obilnim sadjem. Nekdaj so se tako prodajale kmetije, kjer je gospodaril kak pijanec, danes grede iz roke v roko nekoč premožne graščine in vsakdo ve, kaj to pomeni, ako gospodarstvo vsakih deset let spreminja gospodarja. — Posestnik Preglhofa je bil gospod Kammel, silno priden in razumen gospodar: delal je sam z ljudmi kakor hlapec, družine ni imel, da bi bila morebiti le-ta zapravljevala. Bil je tudi razumen gospodar, delal s stroji in sam je iznašel in sestavil stroj s katerim se seje žito po vrstah, in se ta stroj zelo hvali ter naročuje od raznih gospodarjev, ki pokušajo žito sejati kakor kuruzo po vrstah, ki se okopavajo in zato dajejo zdatno večji pridelek. Znancu je g. Kammel pred odhodom del: „Deset let sem gospodaril, imel nisem ničesar kakor hrano in odhajam prazen, samo izkušnje sem si nabral.“ Žal, da tudi te niso bile preveč vesele. Poznavatelj naših razmer je pred kratkim dejal, da nikdar nismo bili v Avstriji tako siromašni kakor zdaj. Kmet to najbolj izkuša. Drži se samo še z obilnim delom in s skrajno varčnostjo. Ljudstvo, ki dela: kmet in obrtnik se iztiskavata po davkih do skrajnosti: obrtnik si še nekoliko pomaga, ko se ljudje medseboj dogovarjajo o cenah in svoje večje stroške zaračunavajo konzumentu. Kmet svojih cen ne more nikomur zaračunavati, ker njemu diktira cene svetovni trg. Doma pa nima prijateljev, ki bi zanj glasovali, kedar zahteva varstva po carini. A ne samo to: postali bomo berači, če se bodo naprej zvišavali državni in deželni davki: Koroška je n. pr. leta 1900 potrebovala 3.465.000 zlatih kron, leta 1927 jih potrebuje 13.681.000 in izmed teh stroškov se 12 milijonov zlatih kron izdaja samo za obje, za učitelje in deželne uradnike. Tako ne pojde naprej. Ob prepadu smó.

Žitara vas. (Razno.) V nedeljo dne 16. januarja t. l. dopoldne se je vršil ob lepi udeležbi v našem Društvenem domu političen shod. Gosp. poslanec Poljanec je poročal v dveurnem govoru o sedanji politični situaciji. Z napetostjo smo sledili njegovim izvajanjem in kljub neveselim številkam, ki smo jih slišali in neugodnega gospodarskega položaja, smo mu prav hvaležni za njegov trud. Gosp. poslanec pa nam je med drugimi tudi naročil, naj pridno pišemo v naš list „Koroški Slovenec“. Da bode videl, da ga vbogamo, zato danes že par novic! — Lani ob tem času smo prav ponižno poročali, da zelo rabimo za našo vas vodovod ali pa novo korito za pranje na potoku. Nekateri smo se jezili na Jegarta, ki je vedno zabavljajl čez podrtijo, ali Grižla pa je vjezil dopis v listu, stopil je čez cesto k Bregarjevi Mojci, ji nekaj na uho zašepetal in ona nam je podarila najdebelejšo jelko, da smo vigradi imeli že novo korito. — Ob tistem času pa si je naš so-

sed Paštubnik napravil svoji vodovod. Zopet nam ni šlo v glavo, da bi mi vsi skup ne zmogli, kar on sam more. Povoda dovolj, da smo se po petnajstih letih zedinili in napravili petnaest metrov dolg vodovod, ki bo stal, ako se vračuna vse delo in inštalacija, petnajststič šilingov. Nikogar nismo zraven silili, samo parkrat smo se med seboj počesteno skregali, in za „Božič“ nam je pritekla dolgo zaželjena „gladovnica“ (tako se imenuje namreč naš vrelec), ki nam bo nadomeščala sicer slavno znano ali že na parih ležečo vino „Žitarc“. Ko pa naše livade zopet ozelenele, ko zaravnamo zadnjo jamo in „poravnamo dolg“, pa bomo Vas, gosp. poslanec, kakor tudi celo Podjuno povabili k slovesni blagoslovitvi in otvoritvi; eno zamoremo že danes obljubiti, najboljša pijača bode zastoj. — Pa tudi sicer naša fara ni ostajala zadaj. Napravili smo v orgle nove piščalke, na pokopališče nove železne duri, na obzidje krog pokopališča veliko nove betonske strehe, prapravljen pa je tudi že za cerkev eternit in pločevina. Za letos pa je še poleg tega sklenjena zidava nove občinske hiše, kateri sklep pa občani sprejemajo na znanje z različnimi čuvstvi.

Libuče pri Pliberku. Libuška občina je postavila v Libučah dom za uboge. Delo je izvršil zidarski in stavbeni mojster g. Glavar iz Pliberka. To delo, da je postavila občina hišo za uboge, je gotovo lepa, koristna socialna pridobitev. Dolžnost občine namreč je, da skrbi za tiste, ki nimajo prostora, kamor bi na večer življenja položili svojo trudno glavo k počitku, katerih delež v življenju je bilo samo trpljenje in nazadnje pomanjkanje in revščina, ki vlačijo svoje izmučene ude od praga pa do praga in prosijo vbogaine in morajo često prenašati neprijaznost in nevoljo ljudi, ki sicer ravno ne žive v izobilju, vendar mnogokrat ne pomagajo, kdor sam ni jedel kruha s solzami. Da se je občinski odbor spomnil teh revežev in izvršil to delo, je hvalevreden čin. Vendar se nam zdi, da bi se dalo z denarijem, ki se je izdal za hišo, ubogim izdatneje pomagati na kakšen drug način, ker hiša stane vendar kolosalno vsoto blizu pol milijarde kron. V libuški kot podeželski občini ni toliko ubogih, ki bi hoteli priti v ubožno hišo. Morda bi bilo pametneje, ako bi se kupila kakšna kmetija, ki jih je sedaj dosti naprodaj. Hiša bi se preuredila v stanovanja, poleg tega pa bi bilo zemljišče, ki bi se obdelovalo ter bi se ubogi na ta način v precejšnji meri preskrbeli tudi s prehrano. Na ta ali podoben način bi se morda z gospodarskega stališča boljše storilo.

Obirsko. Silno škodo je napravila povodenj na potu iz Obirske v Železno Kaplo. Le z največjo težavo smo si mogli nositi v nahrbtnikih vsakdanje potrebšine iz daljne Kaple. Šele zadnje dni se je pot skozi peči in dalje gori toliko popravila, da se mora voziti z vozom. Ako pade primeren sneg, bo zopet pot oživela in marsikdo si bode mogel z vožnjo lesa zaslužiti nekaj šilingov, katerih smo v teh časih tako potrebni. Zaradi mnogih obljub po raznih gospodih smo mislili, da morda res dobimo kako odškodnino za veliko škodo, ki jo je napravila povodenj, a obljube so se otajale in splavale po Beli v Dravo, kakor fabriška polena. Vsaj davek naj bi odpisali od uničenih in poškodovanih pašnikov, travnikov in njiv!

Žitara vas. Na rednem občnem zboru naše živinorejske zadruge dne 5. XII. m. l. se je sklenilo, da se bode štel zanaprej za uda samo še tisti, ki doplača na delež še 5 šilingov. Sprejmejo pa se sedaj tudi novi udje, ali ti morajo plačati poleg deleža še 1 šiling pristopnine.

Šmarjeta nad Pliberkom. Naši predniki so pozidali mnogo cerkva, tako so se tudi nekdanji Šmarječani trudili, da so v svoji lepi, solnčni Šmarjeti postavili cerkvico, v kateri se zberejo nekajkrat na leto, da doma opravijo svoje cerkvovanje. Najlepši praznik je pač tedaj, ko se žanje rž in aida seje, ko je god sv. Marjete. Tedaj je žegnanje. Lepo je takrat. V bregu češnje rdijo, tople poletne sapice pihljajo. Dekleta ovenčajo cerkev, kajti tisti čas je poln cvetja... Pa tudi pozimi, ob času kolnin, torej domačih praznikov je opravilo v Šmarjeti. Sv. Anton se časti, pomočnik za srečo pri svinjereji. Zato darujejo ljudje sv. Antonu za cerkev klobase, navada morde še iz pra-

davnih poganskih časov, a namen je koristen. Vsako cerkveno žegnanje je pa že nekdanj bilo tudi ljudska veselica. Ta dan pozabijo ljudje na moreče vsakdanje skrbi in se hočejo malo razvedriti. Kdo bi jim to zameril? Tudi Šmarječani se radi poveselejo in prav imajo, kajti vsakdanje življenje nam nudi danes bore malo veselih in brezskrbnih uric.

Pliberk. Tik pred adventom sta bili v Pliberku dve poroki. V adventu nismo hoteli o tem pisati, sedaj je pa pust, zato bomo pa poročali, kdo se je oženil. Oženil se je Kropov France iz Vrdre vasi in je vzel mlado posestnico Jopove kmetije v Cirkovčah. France je bil vsa leta zvest član pliberškega izobraževalnega društva in več let tudi odbornik. Udeležoval se je tudi na društvenem odru. Zato želijo njemu in njej člani društva, da bi njima šlo v novem življenju vse po sreči! — Čisto na tistem sta se vzela g. Hribernik, orožniški uradnik, in Micka Malej, dolgo let natakarica pri Brezniku v Pliberku. Micka je prevzela tudi posestvo doma na Letini. Vendar se je odločila za uradnika, ker si je pač tudi ona mislila, kakor pravi tista rožanska: na pavrah so drele tašče. No, in ko se bo gospod Hribernik naveličal službovanja, bosta šla domov na kmetijo in zopet bo njima dobro šlo. On bo vlekel penzijo, doma bosta pa prešiče vpitala, krave pomolzla, mošta naprešala itd. Želimo, da bi bilo res tako!

Obirsko. (Smrt.) Še vedno straši po naši dolini bela žena med gospodarji in gospodinjami. Iz Kort je zašla na Šajdo proti selski meji in ugrabila očeta številni družini pd. Peruča. Rajni je bil še na dan sv. Štefana v cerkvi in v družbi. A že čez par dni je odšel v Celovec v bolnico, kjer pa je našel namesto zdravja smrt. Silno je pretresla ta žalostna vest družino in celo ipnijo. Nihče ni tega pričakoval. Njegova želja, počivati pri svojih očetih na domačem pokopališču, se mu je izpolnila. Ob obilni udeležbi smo ga položili k zadnjemu počitku. Bil je tudi več let cerkveni ključar, vestno opravljal svojo službo v božjo čast. Milo mu je donel veliki zvön, kateremu je bil boter in žaloval za svojim dobrotnikom. Bog mu poplačaj njegov trud z večnim mirom! Osirotelet družini pa naše iskreno sožalje!

Kratke novice s Koroške. V Celovcu se podraži kruh pri kilogramu za 4 groše. — Hlapec Gašpar Supan, zidar Anton Jesenko in pomožni delavec Ivan Oberheber iz Kaple so napadle v Svetni vasi kurjača Pregla in ga težko ranili. — Spravna obravnava s koroško banko se vrši 23. februarja dopoldne. Do 12. februarja je prijavitelj terjatve do 500 S. Banka nudi do 500 S vloge vse, nad 500 S pa 80% v 20 obrokih, vendar dobi vlagatelj najmanj 500 S nazaj. Prvi obrok zapade štiri mesece po spravi.

DRUŠTVENI VESTNIK

Št. Janž v Rožu. (Materinski dan.) Izobraževalno društvo za Št. Janž in okolico obvešča tem potom vsa, da uprizoni na svečnico že tolikrat omenjeni materinski dan in pozivlja tiste, ki imajo smisel za vzvišeno krščansko delo, naj vsak po svojih močeh pomaga, da bo slavnost, ki jo uprizonimo v čast Njej, ki je mati vsem materam, dobro uspela. Obenem naj bo tudi nekaka manifestacija katoliške ideje v našem izobraževalnem društvu. Spored slavnosti se bo oznanil ob primernem času v domači cerkvi. — Redni letni občni zbor izobraž. društva se vrši v nedeljo dne 6. februarja ob 3. popoldne pri Tišlarju v Št. Janžu. Možje in fantje, žene in dekleta, pristopite v kar največjem številu k izobraževalnemu društvu!

Globalnica. Dne 2. februarja ob 3. uri popoldne se vrši redni letni občni zbor našega izobraževalnega društva v društveni sobi. Na sporedu je deklamacija, govor, poročilo odbora, volitev odbora in računskih pregledovalcev in slučajnosti.

Hodiše. (Otvoritev doma sv. Jožefa.) Dolgo pričakovani dan smo doživeli v nedeljo dne 9. t. m., ko se je blagoslovil novi dom. Velika udeležba gostov od sosednih društev je pričala, kako se veselijo s Hodišami lepe stavbe in namena, v katerega je zidana. Že od daleč,

če se pride od Škofič, se vidi beli dom z zelenimi okni tik nad vasjo. Bili so številni gostje iz Kotmare vasi, Balčovsa, Škofič, Loge vasi, Otoka, Celovca, Vetrinja, en zastopnik celo iz Krčan nad Grebinjem. Cerkvemu blagoslovu primerno je imela cela prireditelj verski značaj. Po petju papeževe himne so blagoslovili dom mil. g. stolni dekan dr. Somer, ki so v lepih besedah povdarjali pomen doma za sedanji čas in čestitali vsem, ki so doprinašali žrtve, da je stavba mogla nastati. Povedali so nam tudi ime novega doma: „Dom sv. Jožefa“, da se s tem zavedamo, da bo delovanje v tem domu stalo na katoliški podlagi. Po nagovoru so dom blagoslovili ob soudeležbi treh duhovnikov. Nato so pevci zapeli pesem na čast sv. Jožefu. Po končanem blagoslovu je predsednik S. K. S. Z. imel lep, poljuđen govor o pomenu doma, o sedanjih potrebah v naših organizacijah in o razmerju domače hiše do organizacij. Nato je predsednik „Bilke“ izrazil iskrene pozdrave Bilčovščanom. Predsednik „Zvezde“ v Hodišah je povdarjal veselje, da je sedaj najstarejše domače društvo, ki stoji na katoliški podlagi, dobilo svoje zavetje. Žal je nam bilo, da je bil zadržan domači g. župnik, da bi nam povedal zgodovino stavbe. Kolikor je nam znano, je bilo v Hodišah hudo nasprotovanje proti vsemu, kar so hoteli prirediti domačini Slovenci, pa naj je bilo še tako katoliško. Ne samo, da Slovenci nikjer niso mogli dobiti prostorov za kak še tako potreben izobraževalen ali političen shod; prvi shod, ki je bil na Gori pri enem kmetu, je imel za kmeta kot posledico dolgo pravdo, ki jo je seve zgubil, ker je razum moških namesto dveh povabljenih žensk jih bilo na shodu pet. A zabranjevali so tudi navadne shode domačega in edinega katoliškega društva „Zvezda“, ki obstoja v Hodišah že od l. 1904. Ko je to enkrat imelo občni zbor v „Wienerheimu“, je bil vrišč, da se je lastnik pripeljal celo iz Italije. Drugokrat je obljubil prostore en gostilničar; ko bi se pa občni zbor imel pričeti, gostilničar odpove prostore. — Prišli so pastirski listi, ki so vsodbujali na ustanovitev katoliških organizacij vseh stanov, posebno katoliško ženstvo naj se združi v delu za dobrodelne namene. G. župnik se je odzval temu klicu in ustanovil kršč. žensko zvezo, ki je pa, da bi mogla vršiti dobrodelnost, rabila sredstev. Ko je hotela prirediti prvo veselico v Hodišah z lepo versko igro, niti ta strogo verska organizacija ni dobila prostorov. Zatekla se je pod prosto nebo, kjer je po naklonjenosti Falačnika v Šmiklavžu imela „Zvezda“ svoj oder in tam uprizorila par iger, da je imela za najpotrebnejše izdatke za uboge, ki so bili v silnih potrebah. Na prostem je pa vsako trajno delovanje izključeno, ker je odvisno od vremena. Vse to je uvidel g. župnik in sklenil je oskrbeti lastne prostore za kršč. žensko zvezo in za „Zvezdo“. Kupil je veliko barako pri Celovcu, a je ni smel postaviti. To je bil vzrok, da je zastavil vse svoje lastno premoženje in zraven pozval vse, kar je domačega in katoliškega v Hodišah, da pomagajo zidati dom, ki bo odgovarjal vsem predpisom. Po hudi borbi je g. župnik dobil dovoljenje za zidavo pod pogojem, da jo konča v šestih mesecih od dne začetka zidanja. Ni se ustrašil. Fantje so začeli kopati, kmetje voziti material po hudem klancu navzgor, voz za vozom, dan za dnem, da se je človek mogel veseliti te požrtvovalnosti in vse to zastoj, delavci so prišli, stavba je rastla in še predno je poteklo šest mesecev, je g. župnik mogel prositi za uraden pregled stavbe. To je kratka zgodovina stavbe, ki kraljuje nad Hodišami ne več kot „Wanzenburg“, kakor so prej pravili, ampak kot lepa stavba, ki je kras celemu kraju. Da se vsi domačini veselijo stavbe, smo videli na dan otvoritve, ko so morali izdati posebne vstopnice, da ni nastala prevelika gnječča, a jih je kljub temu bilo v domu nad 300 ljudi. In da se člani tukajšnjih dveh društev zavedajo svetosti trenutka, so pokazali s tem, da so igrali staro domačo igro: Drabosnjakovo „Kristusovo rojstvo“. Pri blagoslovitvi in med igro so domači pevci lepo prepevali primerne pesmi, najbolj je pa ugajalo lepo petje angelja in pastirjev na betlehemske poljani in pri jaslicah. Bil je dan, ki je pokazal, kaj zmore vstrajnost in da katoliška vera ne brani nobenemu, da ljubi svoj narod in vse, kar je vsakemu narodu sveto in ljubo.

GOSPODARSKI VESTNIK

Davek. K zadnjemu poročilu o znižanju blagovno-prometnega davka (Warenumsatzsteuer) dodajemo način, kako se izračuna, da se vsak more sam prepričati, če mu je pravilno predpisan. Znižani davek velja od 1. oktobra l. 1926 naprej. Vsak pogleda v zemljiško polo (Grundbesitzbogen), koliko ima katastralnega čistega donosa (Reinertrag) od celega posestva. Od tega odšteje čisti donos gozda; od tega, kar ostane, se računa blagovno-prometni davek, in sicer tako: Če znaša kat. čisti donos brez gozda: 1. 50 do 100 kron, se pomnoži (X) s 864. 2. 100 do 300 kron, se pomnoži s 1152. 3. 300 do 600 kron, se pomnoži s 1440. 4. 600 do 5000 kron, se pomnoži s 1728. N. pr.: Kmet ima vsega čistega donosa 180 kron. Od tega odšteje čisti donos gozda. recimo 60 kron, ostane 120 kron. Teh 120 kron pomnoži s 1152, znaša blagovno-prometni davek za celo leto od 1. X. 1926 do 1. X. 1927 138.240 kron, ali 13 S 20 g. Mali posestniki, ki nimajo 50 kron čistega donosa, ako čisti donos od gozda odštejo, so oproščeni tega davka.

Cene zlatih in srebrnih novcev. Odslej veljajo sledeče cene: srebrna krona 47 g, 2 K 94 g, 5 K 2,49 S, goldinar 1,27 S, desetkronski zlat 14,30 S, dvajsetkronski 28,60 S, 100kronski 143 S, dukat 16,14 S.

Konec Unionbanke. Bodenkreditanstalt, s katero se je Unionbanka spojila, je kupila delnice te banke. Kupna cena je razdeljena na tri dele. Nazprej da Bodenkreditanstalt Poštni hranilnici na razpolago kapital za poravnavo dolgov, ki jih je napravil Bosel pri švicarskem Comtoir d'Escompte v znesku 6,600.000 dolarjev. Drugi del kupne cene je zamenjava 3 milijonov denic Unionbanke, ki so v rokah Poštne hranilnice, za delnice Bodenkreditanstalta v razmerju 3:1. Te delnice predstavljajo vrednost 25 milijonov šilingov. Tretji del kupne pogodbe zamenjava delnic, ki so v rokah malih delničarjev, v razmerju 3:1. Bosel dolguje državi 80 milijonov šilingov. Država dobi zdaj za njegove delnice Unionbanke okrog 23 milijonov S, od raznih drugih vrednost pa 32 milijonov tako, da ostane na račun Boslovega dolga nekritih še okrog 25 milijonov S. Z Unionbanko izgine eden najstarejših in nekdanjih največjih denarnih zavodov. Pred vojno je igrala ta banka važno vlogo pri državnih finančnih operacijah. Bila je v tesnem stiku ne le z inozemskimi finančniki, marveč tudi z bivšim avstr.-ogrskim finančnim ministrstvom. Nekaj časa je bila Unionbanka tudi član značnega Rothschildovega koncerna. Unionbanka je imela 600 uradnikov in nameščencev, večina uradnikov bo zdaj odpuščenih.

Kako je zmirom manj dela. Prihajajo poročila, da obstoji v Avstriji mlin za drušim, dve tretjini sta že obstali. Vršilo se je pri vladi posvetovanje strank, na katerem je poročal komercialni svetnik Klein, da so „sosedne države varovale svoje žito in svojo moko z izredno visoko carino, Avstrija je pa, ko je sklepala carinsko pogodbo z Ogrsko, drugim državam še znižala svojo že prej prenizko carino (Meistbegünstigung); 20 do 30 mlinov je sploh obgospodarilo, 60—70% jih je za zdaj ustavilo svoj obrat. Zato pa so začeli Čehi kupovati v Avstriji žito, nekaj sto vagonov že so ga kupili, ki se melje na Češkem in potem uvaža k nam.“ Mi pa imamo ljudi brez dela, ki jih naj vzdržujejo tisti, ki še kaj zaslužijo. Samo deloma je temu polomu, ki je značilen za naše razmere, kriva prenizka carina. Kriv je temu tudi naš omejen delovni dan in kriva so socialna bremena, ki jih obrt in industrija ne moreta nositi. Kaj bo iz tega? Bo, kar vidimo: vsa industrija ustavlja obrat, davčni viri se bodo posušili in kar je najbolj žalostno, delavec pride ob ves zaslužek. Avstrija prednjači s svojim socialnim postavodajstvom, ki ima samo eno napako, da nazadnje nikogar ne bo, da ga še varujemo. Vsa lepa Avstrija bo velik gospodarski grob. Čudimo se, da se delavci sami bolje ne zanimajo za svoj položaj, da ne uvidevajo, da je predpogoj vsega napredka ne papirnata postava, marveč zaslužek, za kate-

rega se pa seve moramo kosati z drugimi ljudmi. Delati in varčevati je treba, to je prvi socialni napredek.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. V Berlinu so se spopadali komunisti s policijo. Več ranjenih in aretiranih. — Vsled španske bolezni je danska vlada prepovedala vse javne plesne prireditve. — V zvezi z odkritjem beloruske zarote je bilo zaprtih 400 oseb. V Mehiki je prišlo do ponovnega spopada med katoliki in vojaštvom; več mrtvih in ranjenih. — Pred poslopjem italijanskega konzulata v Newyorku je eksplodiral peklenški stroj. Eden aretiranih je izjavil, da je to napravil vsled demonstracije proti Mussoliniju. — V Italiji je 27% nepismenih ljudi. — Na Pruskem se močno širi golša. Vzrok temu je pomanjkanje joda v živilih, ki je pa zopet posledica umetnega gnoja. — V okraju Tondo je izbruhnil požar, ki je vpepelil 1500 hiš. — Na angleškem parniku je prišlo do eksplozije bencinskega rezervarja. Pri eksploziji je bilo ubitih 37 mož posadke. — Po „K. Tagblattu“ število čeških otrok na dunajskih manjšinskih šolah stalno nazaduje. Čehi nameravajo povabiti vse avstrijske manjšine na posvetovanje. — Na Poljskem je izbruhnila koleri podobna bolezen, ki zahteva dnevno 20 do 50 človeških žrtev. — Direktna železniška zveza med Praho in Moskvo se spomladi vzpostavi. — Francija ima primeroma zelo malo brezposelnih, 13. t. m. jih je bilo le 28.000. — V Rusiji je strašna zima, v Italiji pa neurje. — V okolici Šamare je običal vlak v snegu; 98 potnikov je zmrznilo.

Iz sodne dvorane. Pred leobensko poroto so se zagovarjali te dni 38letna žena vrtnarja, Berta Lindtner, njena 14letna hči Brunhilda in skupni ljubček obeh, 25letni agent Georg Schnirer. Obtoženi so umora, obrekovanja in tatvine. Predzgodovina procesa je strahoten roman iz nizko padlega rodbinskega življenja. Schnirer se je utihotopil v rodbino ter pričel kmalu zaupno občevati z materjo in hčerjo. Mati in hči sta ga pregovorili, da naj spravi poglavarja rodbine, moža, oziroma očeta, s poti. Ker Schnirer sam ni imel zato pravega poguma, sta se mu ponudili mati in hčerka, da zvabita Lindtnerja v zasedo, kjer naj ga Schnirer umori. Hči je poklicala svojega očeta od dela, češ, da ima mati z njim nekaj nujnega govoriti ter ga pričakuje v gozdu. Oče se je podal, nič hudega sluteč nemudoma v gozd. Hči mu je sledila v daljši razdalji. Ko je prišel Lindtner mimo nekega grma, je oddal Schnirer iz zasede nanj več strelav. Ko je ležal Lindtner na tleh, ga je njegova hči obrcala, nakar so morilci, misleč, da je mož mrtev, odšli. Toda Lindtner je bil samo težko ranjen in posrečilo se mu je, da se je splazil do prve hiše. Tako je prišla stvar na dan. Zanimivo je, da je dolžila spočetka mati svojo hčer, da je skovala ona načrt za umor. Za proces je vladalo veliko zanimanje in so prihiteli ljudje poslušat obravnavo z vseh strani. Izrečena je bila sledeča sodba: Schnirer je bil obsojen na 18, Berta Lindtner na 15 let težke ječe. Brunhilde Lindtner pa so se porotniki radi njene mladosti usmilili ter so zanikali nieno krivdo, vsled česar je bila oproščena.

Kultura brez vere. V dunajskem občinskem svetu je poročal žid Tandler o npravstvenih razmerah na Dunaju. Kaj je kultura brez vere? Tu le vidimo: Leta 1926 je bilo na Dunaju 26.000 mrličev in 23.000 porodov — torej se je število ljudstva znižalo za 3000. Število porodov naprej pojema. Tandler rohni, da mora vsako leto plačevati za tujce 861.000 S odškodnine v bolnišnicah, ko se našim ljudem ničesar ne nudi v inozemstvu. Število ljudi, ki v razkošnem mestu zvečer nimajo nikamor, je zrastle na 2340 in toliko postelj mora občina imeti vsaki dan pripravljenih. Alkoholizem napreduje (vsaj ni drugače mogoče, ko podi ena veselica drugo). L. 1925 se je sprejelo v norišnico 2380 ljudi, od teh je 970 znoralo vsled alkoholizma, to je 41% trajno. Spolne bolezni se množijo. Krščansko-socialni odborniki so očitali občini, da surovo ravna z reveži: stari

ženi, ki je uživala občinsko podporo, se je ta ustavila, ker sin zasluži mesečno 280 S, četudi mora ta skrbeti za bolno ženo in petero otrok. V hiralnici (Lainz) so dobivali siromaki svojčas 6krat v tednu meso, dvakrat močnato jed, osemkrat v letu ob praznikih pečenko, danes dobe zelo slabo hrano, a republikanski Schutzbund jim včas kaj zagode, potem pa prihaja „Freidenker“ Franzl ter jim predava o sežiganju mrličev! In bogata občina se ne sramuje starim ljudem, ki še zamorejo delati, dajati na teden 84 g plače! Svojčas pod krščansko-socialno upravo so dobivali 2,10 K na teden. Danes si za zaslužek niti zavojček tobaka ne morejo kupiti.

VABILO na REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Šmarjeti
v Rožu, r. z. z n. z., ki se vrši
v nedeljo, dne 6. februarja t. l. ob
10. uri dop. v uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem obnem zboru.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1926 ter zlate bilance.
3. Prememba pravil.
4. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi ob določenih uri ne bilo zastopano zadostno število združnikov, se bo vršil pol ure pozneje drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepčen brezpogojno.

K polnoštevilni udeležbi vabi ODBOR.

VABILO

Posojilnica za župnije Škofiče, Logaves,
Št. Ilj in Otok, r. z. z n. z., priredi svoj

REDNI LETNI OBČNI ZBOR

dne 2. februarja 1927 ob 3. uri pop. v Škofičah šte. 18
s sledečim sporedom:

1. Poročilo o delovanju posojilnice in čitanje računskega zaključka za leto 1926.
2. Odobritev zlate bilance.
3. Določitev nagrad načelstvu in nadzorstvu.
4. Določitev obrestne mere za leto 1927 vlogam in posojilom.
5. Eventuelna volitev v načelstvo in nadzorstvo.
6. Razni predlogi in uasveti.

K obilni udeležbi vabi NAČELSTVO.

Društvo slovenskih diletantov v Borovljah.

VABILO STARI GREHI

na tridejansko veseligrro
ki se uprizori v nedeljo, dne 6. februarja
v dvorani pri Cingelcu v Glinjah.

Vstopnina običajna. Začetek točno ob 3. uri popoldne.
Solarjem vstop prepovedan! Ob vsakem vremenu!

Pridite vsi, ki se radi smejete! ODBOR.

VABILO na veseligrro

Trije tički Kateri bo

ki ju uprizori izobraževalno društvo „Danica“ v
Št. Vidu v Podjuni s sodelovanjem društvenega
pevskega in tamburaškega zbora
v nedeljo, dne 30. januarja 1927 ob 1/23 popoldne
pri Voglu v Št. Primožu.

Čisti dobiček je namenjen za nabavo zvoča v Št. Primožu.
Prijazno vabi ODBOR.

SLOVENC!
Pomnite, da smo bili
mi prvi na Koroškem